

ΘΕΜΑ: Συνάντηση με Γερμανική Προεδρία για Διακήρυξη Βερολίνου και Συνταγματική Συνθήκη

Πραγματοποιήθηκε χθες στο Βερολίνο η εμπιστευτικής φύσης συνάντηση των Ελλήνων 'focal points' (υπογράφων κ. Κωνσταντίνος Μπίτσιος, ΠΥΒ' από Διπλωματικό Γραφείο Π/Θ) για την Διακήρυξη του Βερολίνου και το μέλλον της Συνταγματικής Συνθήκης με τη Γερμανική Προεδρία (ΥΦΥΠΕΞ κ. Silbeberg, Γενικός Διευθυντής Καγκελαρίας για θέματα Ε.Ε. κ. Corserius, εκπρόσωπος της Γραμματείας του Συμβουλίου από Βρυξέλλες κ Keller και δύο άλλα στελέχη της γερμανικής διοίκησης).

Η συνάντηση διήρκεσε πλέον της 1 ½ ώρας και διεξήχθη σε πολύ φιλικό κλίμα και η συζήτηση υπήρξε πολύ ανοικτή και ειλικρινής.

Κ Corserius, που υπήρξε και ο κύριος συνομιλητής, ανέφερε ότι σε ό,τι αφορά διαδικασία των διμερών συναντήσεων με κάθε κράτος-μέλος, Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Ευρωκοινοβούλιο, για την προετοιμασία της Διακήρυξης δεν θα ακολουθήσει κατά πάσα πιθανότητα δεύτερη συνάντηση σε επίπεδο focal-points.

Κα Μέρκελ θα παρουσιάσει περίγραμμα κειμένου, προφορικά, κατά τη διάρκεια δείπνου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Μαρτίου ζητώντας σχόλια και παρατηρήσεις επί τη βάσει των οποίων θα ολοκληρώσει σύνταξη κειμένου. Τελικό κείμενο θα αποσταλεί, εμπιστευτικά, παραμονές Κορυφής 25ης Μαρτίου. Προτείνουν κείμενο να είναι σύντομο, απευθυνόμενο κατ' ουσίαν προς τους πολίτες της Ένωσης και να δημοσιευθεί στις εφημερίδες των κρατών-μελών.

Η Διακήρυξη θα στέλνει μήνυμα ενότητας, μη αναφερόμενο ονομαστικά στη Συνταγματική Συνθήκη, αλλά θέτοντας χρονικό όριο για την επίλυση του θεσμικού ζητήματος. Προεδρία θα επιδιώξει τη δέσμευση επ' αυτού από τους Αρχηγούς Κρατών ή Κυβερνήσεων.

Σε ό,τι αφορά στο περιεχόμενο, η Διακήρυξη θα αναφέρει τα ιστορικά επιτεύγματα της Ένωσης, συγκεκριμένες ευρωπαϊκές αξίες και τους μελλοντικούς μας στόχους. Ως τέταρτο στοιχείο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα καθορίσει το πλαίσιο Δράσης με στόχο την ολοκλήρωση της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας μέχρι το 2009.

Από πλευράς μας συμφωνήσαμε ότι το κείμενο πρέπει να είναι πολιτικό, σύντομο και εύληπτο από τους πολίτες της Ε.Ε., στους οποίους και θα απευθύνεται.

Μετά από συναφή συζήτηση, συμφωνήσαμε ως προς τις αυτονόητες για μας αρχές που πρέπει να περιλαμβάνονται (δημοκρατία, ανθρώπινη αξιοπρέπεια κτλ.). Επιπλέον δώσαμε ιδιαίτερη έμφαση στη συμπερίληψη της αρχής της αλληλεγγύης, που δεν θα πρέπει να περιορίζεται στην οικονομική και κοινωνική συνοχή (βλ. πρόσφατες ιδέες Μπαρόζο) αλλά να περιλαμβάνει αλληλεγγύη και έναντι εξωτερικών απειλών, τρομοκρατίας κ.ο.κ.

Ζητήσαμε επίσης αναφορά σε διεύρυνση να περιλαμβάνει ανάγκη για ολοκλήρωση / consolidation (ως προς την ήδη επιτευχθείσα διεύρυνση). Ως προς τις μελλοντικές διευρύνσεις ζητήσαμε να λεχθεί ότι η πόρτα της Ε.Ε. παραμένει ανοιχτή για τα Ευρωπαϊκά κράτη με ενταξιακή προοπτική, που υιοθετούν (share) τις αρχές και τις αξίες της Ε.Ε. και που είναι έτοιμα και ικανά να εκπληρώσουν τα κριτήρια και προαπαιτούμενα που η Ένωση θέτει. Για να καλυφθεί και η διάσταση που αφορά την ικανότητα της Ένωσης να δεχθεί νέα Κ-Μ, αναφερθήκαμε στην πάγια θέση μας περί παράλληλης ανάπτυξης της εμβάθυνσης, σε οποία καλό θα ήταν να γίνει αναφορά.

Είπαμε επίσης ότι οι πολίτες της Ευρώπης δείχνουν ζωντανό ενδιαφέρον για το ρόλο που καλείται να διαδραματίσει η Ε.Ε. στον μεταλλασόμενο κόσμο, με μεγάλο ποσοστό (συνήθως άνω του 65%) να επιθυμεί ενεργότερη εμπλοκή της Ε.Ε. σε ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια (και την ΕΠΑΑ).

Τέλος είπαμε ότι κεντρικός στόχος της Διακήρυξης πρέπει να είναι η δημιουργία κλίματος αισιοδοξίας και κινητικότητας και δυναμικής (momentum) που θα ενισχύσει την βούληση εξεύρεσης λύσης στο ζήτημα της Συνταγματικής Συνθήκης. Εν πάσει περιπτώσει, η θετική αναφορά στην πορεία ολοκλήρωσης του Ευρωπαϊκού οικοδομήματος, την οποία και επιθυμούμε, δεν θα πρέπει να υπολείπεται υπαρχουσών ήδη σε Συνθήκες, όπως σε αυτή Συνθήκης Μάαστριχτ, που ομιλεί για ever closer union among the peoples of Europe. Συγκρατείται άποψη κ. Corserius ότι ακόμη και συμφωνημένο λεκτικό αυτό δεν θα γίνει δεκτό από Πρόεδρο Τσεχίας.

Σε ό,τι αφορά στη διεύρυνση, κ. Corserius ανέφερε ότι ορισμένα κράτη-μέλη τους είπαν ότι ενδιαφέρονται να υπάρχει μνεία μόνο για τα Δυτικά Βαλκάνια.

Είπε επίσης ότι θα ήταν συνετό να μη σπεύσουμε αποδεχθούμε μνεία μελλοντικής διεύρυνσης πριν εξασφαλίσουμε κυρίως από Βρετανία, Τσεχία και Πολωνία, δέσμευση ότι θα προχωρήσουμε σε εμβάθυνση

Στη συνέχεια κ. Corserius αναφέρθηκε στη Συνταγματική Συνθήκη. Είπε ότι βλέπουν δύο επιλογές. Είτε τροποποίησή της, ενδεχομένως με προσθήκη πρωτοκόλλων ή Δηλώσεων επί συγκεκριμένων θεμάτων, όπως κοινωνικών, πολιτικών, κλιματικές αλλαγές, ενέργεια, είτε αφαίρεση τμημάτων αυτής.

Μας ανέφεραν, πάντως, εμπιστευτικά ότι κράτη-μέλη που είχαν πρόβλημα με Συνταγματική Συνθήκη δεν μπορούν να τους προσδιορίσουν τα συγκεκριμένα άρθρα της Συνθήκης που έχουν πρόβλημα αποδεχθούν.

Από πλευρά της κα Μέρκελ υποστηρίζει ότι δεν πρέπει να υπάρξει αφαίρεση σημαντικών σημείων της συνθήκης.

Από πλευράς μας είπαμε ότι Ελληνική Βουλή κύρωσε Συνταγματική Συνθήκη με συντριπτική πλειοψηφία και ότι θα ήταν δύσκολο για την Κυβέρνηση να επαναφέρει ένα κείμενο, από το οποίο θα έχουν αφαιρεθεί σημαντικά στοιχεία. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση που δεν γίνει αποδεκτό περίπου ως έχει το κείμενο της Συνταγματικής Συνθήκης, θα προτιμούσαμε την πρώτη επιλογή της προσθήκης, σε οποία θα συμμετείχαμε με ιδέες μας.

Σε συζήτηση, συναφώς, για ενδεχόμενη ενσωμάτωση κριτηρίων Κοπεγχάγης σε κείμενο Συνθήκης, απαντήσαμε ότι θα είμασταν σύμφωνοι υπό τον όρο ότι αυτά θα συμπληρωθούν από κριτήρια και προαπαιτούμενα, δεδομένης της αλλαγής της φύσης της διεύρυνσης, ανάγκη που άλλωστε έχει διαπιστωθεί ήδη κατά την σύνταξη και αποδοχή των τελευταίων διαπραγματευτικών πλαισίων για Κροατία και Τουρκία (και από τα διδάγματα της πρόσφατης διεύρυνσης κυρίως όσον αφορά τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία). Συνομιλητές μας συγκατένευσαν ως προς την εν λόγω παρατήρηση.

Τονίσαμε ότι συμφωνούμε με Γερμανία ότι η Συνταγματική Συνθήκη είναι αποτέλεσμα ευρείας διαπραγμάτευσης και συμβιβασμού ενώ δεν θα είμασταν διατεθειμένοι να δεχτούμε διατάραξη της επιτευχθείσας ισορροπίας και αφαίρεσης ουσιωδών διατάξεων, όπως οι ρήτρες αλληλεγγύης και αμοιβαίας συνδρομής.

Εξάλλου κατόπιν επισημάνσεώς μας σημασίας να έλθει κα Μερκελ σε επαφή με δύο βασικούς υποψηφίους για αξίωμα Γάλλου Προέδρου το συντομότερο, Γερμανοί συνομιλητές μας ενημέρωσαν ότι έχουν ρυθμιστεί συναντήσεις μαζί τους προ της Κορυφής της 25ης Μαρτίου.

Τέλος, συζητήσεως γενομένης για την ιδιαίτερα αρνητική στάση της Πολωνίας, που επιβεβαιώθηκε σε πρόσφατη συνάντηση της Καγκελαρίου με τον Πολωνό Πρόεδρο, κ. Corserius μετέφερε παράκληση κας Μέρκελ όπως κ. Πρωθυπουργός, όταν θα έχει την ευκαιρία, να μεταφέρει μετ' επιτάσεως σε πολιτική ηγεσία Πολωνίας γενικότερες απόψεις αλλά και επιχειρηματολογία για μέλλον Ευρώπης. Κ. Corserius επεσήμανε ότι για ιστορικούς λόγους Πολωνοί δεν εισακούουν Γερμανούς και ότι μια τρίτη χώρα, με προσήλωση στα ευρωπαϊκά ιδεώδη, όπως η Ελλάδα, θα ήταν η ενδεδειγμένη χώρα για να διαφωτίσει πολωνική ηγεσία.

Από τη συζήτηση πάντως, δεν αποκομίσαμε ιδιαίτερα αισιόδοξο μήνυμα ως προς την εξέλιξη στο ζήτημα της Συνταγματικής Συνθήκης. Ακόμη και όσον αφορά στη σύνταξη του κειμένου της Διακήρυξης διεφάνη τάση συμβιβασμού στον ελάχιστο κοινό παρονομαστή, θυσία στον βωμό της επίτευξης ομοφωνίας.

III